

De ontgroening van een jonge imker

'Als ge me even helpt...' zei Bernard Das, en ging me voor naar de zolder.

Daar stonden wat dozen. Allemaal vol met potten honing.

'De oogst van deze zomer?' vroeg ik.

'Ja, en ook nog wat van vorig jaar. Maar toen was ze nog niet rijp, en daar krijg je geen goede honing van'. Een paar dozen stonden apart en we namen we er beiden een mee naar beneden.

In de bijenstal van Bernard openden we de dozen. De meeste potten bevatten versuikerde honing die zowat de pot uit barstte. Bij het openschroeven was duidelijk het ontsnappen van lucht te horen. De deksels stonden bol van de spanning.

'De honing is aan het gisten', legde Bernard uit. 'Niet meer verkoopbaar zo'.

Bernard haalde de deksels van een paar bijenkasten af en verwijderde de suikerbakjes die daar stonden. Hij liet het smalle gaatje in het stukje tapijt dat boven op de ramen van de broedkamers lag open en zette in elke kast twee open potten met de versuikerde, gistende honing.

'Zo, nu geef ik de honing aan de bijen terug. Kunnen ze gebruiken voor het inwinteren. Het bespaart mij weer wat kilo's suiker'.

Bernard en ik verdeelden alle potten die we hadden meegenomen over de 12 kasten in de bijenstal. Per kast plaatsten we één of twee gistende potten. Enkele potten waren niet aan het gisten. Die zetten we apart, zodat we ze weer mee terug konden nemen.

Terwijl we bezig waren stapten een paar mensen het erf van Bernard op. Voorzichtig en duidelijk onwennig liepen ze in een boog op de bijenstal toe.

'Ja, wat'ist?' riep Bernard ze vragend toe.

'Kunnen we bij u honing kopen?'

'Jawel, kom maar hier!'

'Is het niet gevaarlijk?'

'Nee, nee', antwoordde Bernard en gebaarde hoe de gasten konden lopen, zodat ze achter de kasten uit kwamen. 'We staan hier achter de bijen en in het donker van de stal. Hier komen de bijen niet', stelde hij hen gerust.

'Ge wilt honing kopen hè?' De bezoekers knikten.

'Weet ge hoe de bijen die honing maken?'

Zonder op een antwoord te wachten en terwijl hij mij een dikke knipoog gaf, haalde hij voorzichtig een deksel van één van zijn bijenkasten af. Daar stonden de twee potjes honing die we er samen nauwelijks vijf

minuten eerder hadden neergezet. Om de potjes heen, tegen de wand en ook erboven op verdrongen zich reeds vele bijen, aangetrokken door de zoete geuren van de honing.

'Kijk, zo gaat dat', legde Bernard uit. 'De bijen brengen de honing naar de pot'. Zonder er nog veel bij te zeggen, plaatste hij het deksel weer voorzichtig op de kast. 'En als de potjes vol zijn, hoef ik ze er maar uit te halen en te verkopen'. Hij wees naar de potten met goede honing die we apart hadden gezet. 'Daarom is het ook niet duur. Vijf gulden per pot, dat is de prijs'.

Met open mond hadden de gasten de uitleg van Bernard aanhoord. Ze betaalden een tientje en kregen twee potten mee. Terwijl ze weglieden hoorden we ze praten over het vernuft van de honingbij.

Zwijgend had ik de show van Bernard gadeslagen, terwijl ik met moeite mijn gezicht in een plooi hield. Onwillekeurig moest ik terugdenken aan mijn eerste vakantiebaantje bij Vroom & Dreesman in Den Haag. Daar werd op een dag één van de vakantiekrachten het hele warenhuis rondgestuurd, op zoek naar het 'Roze Liftevet'. En later toen ik bij de Marine was, was ik er getuige van hoe de jongste matroos werd opgedragen om een meter waterlijn voor de bootman op te halen. Het hele schip speelde het spel mee. 'Een meter waterlijn? Ach nee, die heb ik geloof ik in het kabelgat zien liggen. Oh, ben je daar al geweest, nu, dan was het vast in de machinekamer'. En zo was er ook een nieuweling die twee uur lang voor op de boeg van het schip met helm op, reddingsvest om en een lange pikhaak in de hand stond te wachten tot we bij de 'postboei' zouden arriveren, om daar de zak met post vanaf te plukken.

Allemaal onzin, waarmee nieuwelingen op een enorme manier bij de neus genomen worden, een voor alle omstanders enorme bron van vermaak en dagenlange napret.

Toen de gasten de bijenstal van Bernard verlaten hadden en uit het zicht verdwenen waren, barstten we beiden in luid gelach uit.

'Jij bent je roeping misgelopen', complimenteerde ik Bernard. 'Je had toneelspeler moeten worden'. Bernard wuifde het compliment weg, 'Imker is een veel mooiere dagvulling'.

We gingen over tot de orde van de dag: mijn instructie die ertoe moest leiden dat ik in het voorjaar een bijenvolk van Bernard zou krijgen. Hij informeerde hoe het stond met de bouwwerkzaamheden van mijn bijenstal, waarna hij een lang verhaal hield over de wijze waarop de bijen de winter doorkomen. En daarna legde hij uit

hoe volken zich splitsen en gaan zwermen. Vol belangstelling luisterde ik toe, totdat Bernard vertelde over tuters en kwakers. Jonge koninginnen die nog in de dop zitten en vreemde geluiden maken, waarop de oude koningin vertrekt of zoiets.

Toen Bernard zover was gekomen met zijn verhaal barstte ik in lachen uit.

'Ja, ja, Bernard. Ik zei het al: je had toneelspeler moeten worden. Zo'n verhaal geloof je toch zelf niet. Neem jij maar iemand anders in de maling, maar bij mij lukt dat niet'. Ik gaf hem een klap op de schouder. 'Het is genoeg geweest voor vandaag, ik kom volgende week wel weer eens terug'.

'Maar ...' sputterde Bernard tegen, maar ik viel hem in de rede: 'Het is goed Bernard, tot een volgende keer, als je in een serieuzere bui bent. Tot ziens', en luid lachend liep ik zijn terrein af.

— Bernard stond er een beetje beteuterd bij.

P. Paardekooper, Arnhem

Het imago van de imkerij

In Bijen 10(12): 346 (2001) was te lezen hoe en waarom Peter Elshout een aantal 'vrij gevestigde' bijenvolken vernietigde. Niet omdat ze overlast veroorzaakten (ze waren al vele jaren vertrouwde gasten in o.a. een kloostercomplex). En ook niet omdat ze aantoonbaar een besmettelijke ziekte hadden. Maar alleen omdat ze een mogelijke besmettingshaard van AVB zouden kunnen vormen. Bij mij roept zoiets afkeer op. Maar het is niet mijn bedoeling om met een beschuldigende vinger naar een persoon te wijzen. Wel lijkt me dit aanleiding voor de gehele imkersgemeenschap kritisch naar onszelf te kijken.

We zijn niet oprecht bezig wanneer we aan de ene kant ons best doen om in de beeldvorming de imkerij te etaleren als een natuurgebeuren, terwijl we anderzijds volken die geen enkele overlast veroorzaken, vernietigen. En dat alles vanuit de gedachte dat we de zaak 'onder controle' moeten houden. Een dergelijk gefixeerd zijn op een mogelijke ziekte blokkeert de weg naar vernieuwing en naar de toekomst. De bijenteelt zal mijns inziens alleen overleven wanneer we duidelijk kunnen maken dat imkeren echt een 'natuurhobby' is. En dan zullen ook contacten met andere natuurorganisaties veel vanzelfsprekender worden.

Maar als we werkelijk ernst willen maken met ons 'natuur-imago' is er geen plaats meer voor tweeslachtigheid. Er zal een werkelijke keuze gemaakt moeten worden en dat betekent in mijn beleving dat

de imkersgemeenschap vooral dienstbaarheid uitstraalt. Dienend naar de samenleving (een stuk enthousiaste educatie en samenwerking met andere organisaties) en dienend naar de bijenvolken in hun natuurlijke ontwikkeling.

Naar de bijen toe komt de dienende functie vooral tot uiting in het verschaffen van goede levensvoorwaarden. Goede huisvesting en zo natuurlijk mogelijke imkerpraktijken zullen tevens de basis vormen voor een goede ziektepreventie. Een ziektepreventie die de natuurlijke processen in het volk ondersteunt, in plaats de strijd aanbindt met een klein facet ervan.

Ad Vermaas, lid redactie Bijen

Is het toegelaten dat we even reageren...?

Onthutst lezen we het artikel i.v.m. de reactie van Lemmer op het artikel 'België, Lemmer en AVB'. Is dit een misverstand of... Zijn toonaangevende imkers dan zo rap op hun pik getrap?

Ik dacht dat we nergens konden lezen dat er 'verwijten' werden geuit op het beheer van het bevruchtigstation Lemmer, maar wel is er, naar onze mening, begrijpelijke kritiek geuit op de gedachtengang i.v.m. het omspringen met de sanitaire beveiliging van een intensief gebruikte paringsstand die Lemmer is.

In het artikel van dhr Van Iersel wordt er een vergelijking gewaagd over de onderzoeksmethoden naar sporen van AVB. Vraag is hier of dit wel toegelaten is.

Onze vrienden uit Lemmer denken blijkbaar van niet. Wanneer er geen kritisch beeld meer mag opgehangen worden van onderzoeksmethoden en de daaruit komende resultaten dan denk ik dat er wat mis is met de vrije meningsuiting. Het geeft ons eerder het gevoel dat men bang is om, inderdaad, dingen te ontdekken die niet aangenaam zijn.

Dhr. Van Iersel heeft, naar onze bescheiden mening, meer dan gelijk met zijn beweringen. De onderzoeksresultaten zijn verschillend alleen al omwille van het feit dat er verschillende onderzoeksmethoden worden gebruikt.

En, extrapoleren of niet, wat in het artikel geschreven wordt moet ons tot nadenken stemmen. Dhr. Van Iersel is blijkbaar iemand die een goed doorzicht heeft in de situatie en die daarom blijkbaar op de brandstapel moet... We zien dit als een overdreven reactie van mensen die bang zijn...

Ook wij zijn bang... Wij zijn bang dat er bij ons, vroeg of laat, een besmetting zal gevonden worden. Het is nu bijna 10 jaar dat we de paringsstand Kreverhille